

LIETUVOS NACIONALINĖS SLIDINĖJIMO ASOCIACIJOS ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSAS

I. SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Lietuvos nacionalinės slidinėjimo asociacijos Etikos ir drausmės kodekso paskirtis.

1. Lietuvos nacionalinės slidinėjimo asociacija (toliau – LNSA) siekia puoselėti slidinėjimo sportą, kaip kilnaus sportinio elgesio formą, plėtoti slidinėjimo sporto kultūrą ir sporto šakos įvaizdį. Etikos kodeksas yra LNSA įgyvendinamos slidinėjimo sporto plėtros ir didelio meistriškumo sporto vystymo politikos, strategijos ir visų procedūrų bei taisyklių pagrindas.
2. LNSA Etikos ir drausmės kodeksas grindžiamas esminėmis olimpinio sporto vertybėmis ir įpareigoja elgtis garbingai ir atsakingai visus su LNSA veikla susijusius asmenis – sporto organizatorius, trenerius, sportininkus, savanorius, žiūrovus ir kitus, su slidinėjimo sportu susijusius oficialius ir neoficialius asmenis.
3. Asmenys, dalyvaujantys LNSA veikoje bei slidinėjimo sporte neturi veikti taip, kad galėtų pakenkti tiek LNSA, tiek paties slidinėjimo sporto reputacijai.
4. LNSA Etikos ir drausmės kodekso paskirtis – nustatyti garbingo, sąžiningo ir teisėto elgesio principus ir nuostatas, pripažinti, palaikyti, puoselėti ir skatinti slidinėjimo sporto, kaip sporto šakos, ir garbingo varžymosi įvaizdį, numatyti neteisėto elgesio fiksavimo, pažeidimų nagrinėjimo klausimus, nustatyti atsakomybę už šio kodekso ir kitų teisės aktų nuostatų pažeidimus bei reglamentuoti kitus etikos ir drausmės pažeidimo klausimus LNSA veikloje.
5. LNSA Etikos ir drausmės kodeksas (toliau – Kodeksas) ir jo nuostatos remiasi taip pat ir kituose teisės aktuose suformuluotais ir taikytiniais etikos principais kituose teisės aktuose: Europos Tarybos patvirtintu Sporto etikos kodeksu, FIS (Tarptautinės slidinėjimo federacijos) Etikos kodeksu ir taisyklėmis ar kitais dokumentais, LNSA įstatais, LNSA varžybų ir kitų renginių organizavimo saugumo taisyklėmis, Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) Etikos kodeksu ir/ar kitais teisės aktais (įskaitant ir antidopingo reikalavimus, reikalavimus dėl brutalaus elgesio sporto varžybų metu, kt. teisės aktus).
6. Kodeksas nustato pažeidimus, už kuriuos taikomos Kodekse nustatytos sankcijos. Šis Kodeksas taip pat reglamentuoja atsakomybę bei jos taikymo sąlygas už kituose LNSA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose, taip pat FIS dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatytų reikalavimų nesilaikymą (įskaitant ir antidopingo reikalavimus, reikalavimus dėl brutalaus elgesio sporto varžybų metu, kt.).
7. LNSA Kodeksas nustato taisykles, kuriomis vadovaudamiesi LNSA drausminiai organai sprendžia jų kompetencijai priskirtus klausimus, susijusius su drausmės ir etikos pažeidimų nagrinėjimu.
8. Kodekse reglamentuojami ir kiti klausimai, susiję su LNSA etikos ir drausmės klausimų reguliavimu, nustatant principus, etikos ir drausmės reikalavimus bei standartus ir kita svarbias etikos ir drausmės klausimų sprendimui nuostatas.

II. SKYRIUS. ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSO TAIKYMAS

2 straipsnis. Asmenys ir organizacijos, kuriems taikomas šis kodeksas

Šis etikos kodeksas taikomas ir jo privalo laikytis

1. LNSA nariai, jų atstovaujantys asmenys, jų darbuotojai
2. Oficialūs LNSA asmenys ir išrinkti ar paskirti asmenys;
3. LNSA samdomi darbuotojai ir paslaugas teikiantys asmenys;
4. LNSA renginių organizatoriai ir LNSA veikloje dalyvaujantys savanoriai,
5. sportininkai bei jų atstovai, treneriai, instruktoriai, gydytojai, masažuotojai, kineziterapeutai ir kitas sportininkų rengimą aptarnaujantis personalas;
6. žiūrovai ir kiti asmenys, kurie ar kurių veiksmai susiję su LNSA organizuojamomis varžybomis ar jų dalyviais;
7. visi kiti bet kokia forma dalyvaujantys ar siekiantys dalyvauti LNSA bei slidinėjimo sporto veikloje asmenys.

3 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso taikymo principai.

1. Kodeksas taikomas kiekvienose Varžybose, įskaitant laikotarpį Iki varžybų ir Po varžybų, Renginiuose, taip pat visais kitais atvejais, kai galioja ir yra taikomi etikos ir drausmės reikalavimai, taip pat kai yra pažeidžiami Kodekse, LNSA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose ir/ar FIS dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatyti reikalavimai ir/ar taisyklės.

4 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso ir kitų aktų, numatančių atsakomybę už drausmės pažeidimus, taikymas. Jeigu Kodekse nenumatyta kitaip, Dalyviams už tą patį drausmės pažeidimą, kartu su Kodekse numatyta sankcija, gali būti taikomos ir kitos – LNSA bei Varžybas reglamentuojančiuose dokumentuose ar sportinės veiklos sutartyje, valstybės ar savivaldybės institucijų teisės aktuose, ar FIS dokumentuose nurodytos sankcijos, skiriamos pagal atitinkamuose

dokumentuose reglamentuotą sankcijų taikymo tvarką. Kitos rūšies atsakomybės pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus taikymas neapriboja galimybės taikyti atsakomybę pagal šį Kodeksą už drausmės ir etikos pažeidimą.

IV SKYRIUS. BENDROSIOS ETIKOS NORMOS

4 straipsnis. Bendrosios etikos normos.

1. Asmenys, nurodyti Kodekso 2 straipsnyje, yra atsakingi už Slidinėjimo sporto vystymo vientisumą, bei Slidinėjimo sporto reputaciją tiek Lietuvoje, tiek už Lietuvos ribų, ir turi nuolatos dėti maksimalias pastangas ją puoselėti, išlaikyti, didinti, o taip pat siekti visomis teisėtomis ir pagrįstomis priemonėmis apsaugoti slidinėjimo sporto įvaizdį nuo pavojaus ar žalos, galinčios atsirasti dėl netinkamos, neteisėtos, neproporcingos, neetiškos veiklos (veikimo ar neveikimo), metodų ar užsiėmimų.
2. Kodeksu siekiama užtikrinti, kad slidinėjimo sporto veikla ir varžybos būtų vykdomos, o slidinėjimo sporto šaka būtų administruojama laikantis etikos, sąžiningumo, garbingumo, skaidrumo, demokratijos, patikimumo, orumo, profesionalaus elgesio, nediskriminavimo ir lygiateisiškumo, brutalaus elgesio draudimo ir garbingo varžymosi, įskaitant antidopingo reikalavimų laikymosi, principų.
3. Kodekse garbingas varžymasis apibrėžiamas ne tik, kaip varžymasis pagal Varžybų taisykles ir reikalavimus. Garbingas varžymasis apima draugystę, pagarbą kitiems ir kilnų požiūrį į veiklą, save ir kitus asmenis. Garbingo varžymosi sąvoka naudojama ne tik siaurąja garbingo varžymosi slidinėjimo sporto varžybose ar sportinėje veikloje prasme, tačiau apima ir slidinėjimo sporto šakos valdymo ir administravimo sritis, t. y. LNSA valdoma, organizuojama ir įgyvendinama laikantis aukštų sąžiningumo, garbės, padorumo ir teisėtumo standartų tiek veikiant LNSA kaip subjektui, tiek atskiruose valdymo ar vykdymo organuose, tiek kiekvienam fiziniam ar juridiniam asmeniui (Nariui) veikiant atskirai.
4. Garbingas varžymasis reiškia mąstymo būdą, o ne tik tam tikrą elgesį. Jis apima apgaulės, dopingo, smurto, seksualinio priekabiavimo, diskriminavimo, išnaudojimo, brutalaus elgesio eliminavimą ir draudimą. Garbingas varžymasis yra pozityvi, neiginijama ir viena iš esminių nuostatų ir koncepcijų sporte.
5. Sportas, įskaitant ir slidinėjimo sportą, yra socialinis ir kultūrinis institutas, kuris, jei praktikuojamas garbingai, praturtina visuomenę ir skatina tautų draugystę, susitelkimą, bendrumą ir bendradarbiavimą. Sportas taip pat yra individuali veikla, kuri, jei rungiamasi garbingai, sąžiningai ir laikantis aukščiausių standartų, skatina savimonę, saviraišką ir savirealizaciją, asmeninius pasiekimus, įgūdžių įgijimą ir demonstravimą, socialinę sąveiką, džiugesį, gerą psichinę ir fizinę sveikatą ir socialinę gerovę.
6. Kiekvieno asmens teisė į orumą bei pagarbų elgesį yra neiginijama kiekvieno asmens teisė, kuri pabrėžiama Kodekse ir laikoma neatsiejama Kodekso dalis.
7. Slidinėjimo sporte neturi būti jokios diskriminacijos ar netinkamo elgesio dėl tautybės, rasės, lyties, religijos, politinių ar filosofinių įsitikinimų, šeiminės padėties ar dėl kitų su asmeninėmis savybėmis susijusių pagrindų.
8. Asmenys, nurodyti Kodekso 2 straipsnyje, privalo būti lojalūs slidinėjimo sportui bei jo propaguojamiems garbingo varžymosi principams ir nedaryti nieko, kas galėtų diskredituoti sportą, įskaitant save, kitus sportininkus ar kitus asmenis ar subjektus.
9. Privaloma vadovautis dorumo, sąžiningumo, teisėtumo ir pagarbos principais slidinėjimo sporto veiklos atžvilgiu ir niekada sąmoningai nepateikti melagingos, tikrovės neatitinkančios, nepatiktintos ar neįvertintos informacijos kitiems subjektams apie sportą, LNSA, jos veiklą, save ir kitus sportininkus. Turtinė ir neturtinė žala, padaryta melagingu ar netinkamu informacijos pateikimu ar skleidimu, turi būti atlyginama teisės aktų numatyta tvarka.
10. Privaloma laikytis galiojančių teisės aktų ir vengti bet kokių teisės pažeidimų, interesų konfliktų, arba bet kokių kitokių veiksmų, darančių žalą tiek slidinėjimo sportui ir/ar LNSA, tiek pažeidžiančių kitų asmenų teises bei teisėtus interesus.
11. Privaloma gerbti, laikytis ir vykdyti visus sutartis/susitarimus, sprendimus, susijusius su slidinėjimo sportu, bei neskatinti kitų pažeisti tokių sutarčių/susitarimų ar reikalavimų.
12. Privaloma užtikrinti, kad diskriminacija, priekabiavimas, šmeižtas, brutalus elgesys, nesąžiningas varžymasis ir/arba piktnaudžiavimas nebūtų toleruojami jokiam lygmenyje, o atitinkama LNSA vykdoma politika ir procesai būtų tikslingai nukreipti siekiant išvengti neigiamų elgesio.
13. Netoleruotinas joks netinkamas elgesys, kuris gali sukelti fizinį, protinį ar psichinį sužalojimą ar kitokias neigiamas pasekmes bet kuriam asmeniui.
14. Asmenys, nurodyti Kodekso 3 straipsnyje, skaidriai ir sąžiningai, nešališkai ir nepriklausomai, laikydamiesi Kodekse numatytų reikalavimų ir kitų principų privalo:
  - 14.1. Kasdienėje veikloje veikti pagal demokratijos, pagarbos ir atskaitomybės principus;
  - 14.2. Vengti faktinių arba numanomų interesų konfliktų, kuomet vadovai, Oficialūs asmenys arba kiti darbuotojai turi arba gali turėti privačių arba asmeninių interesų, kurie trukdytų atlikti savo pareigas ar vykdyti funkcijas sąžiningai, nepriklausomai ir kryptingai (privatūs ir asmeniniai interesai apima bet kokią galimą tiesioginę ar netiesioginę naudą sau, savo šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems bei bet kurią organizaciją, kuriai priklauso asmuo ir/arba kuriai šis asmuo vadovauja ir/arba atstovauja). Apie bet kokį interesų konfliktą, kuris numanomai gali kilti priimant sprendimus ar vykdamas veiklą, turi būti informuojama LNSA ir tai atskleidžiama, o nuo sprendimų, kurie gali sukelti interesų konfliktą, nusišalinama;
  - 14.3. elgtis etiškai, nepriekaištingai, nepiktnaudžiauti savo pareigomis, teisėmis, statusu ar įgaliojimais, siekiant gauti asmeninę naudą ar pasinaudojant kokiu nors pranašumu prieš kitus asmenis;

- 14.4. užtikrinti visų administravimo ir veiklos sričių atvirumą ir skaidrumą, veiklos vientisumą;
- 14.5. užtikrinti, kad siūlomi, svarstomi ir/ar priimami sprendimai būtų pagrįsti objektyviais kriterijais, sąžiningumu ir lygiateisiškumu;
- 14.6. gerbti sutartinius įsipareigojimus, laikytis teisinių ar sutartinių įsipareigojimų, vykdyti sandorius bei užtikrinti teises į intelektines nuosavybes;
- 14.7. laikytis konfidencialumo, tiek kiek to reikalaujama pagal teisės aktus ir reikalavimus – sužinota informacija negalima naudotis siekiant naudoti sau arba naudoti, siekiant pakenkti kitam asmeniui ar LNSA. Konfidenciali informacija arba slapta yra visa informacija, kuri yra įvardinta kaip konfidenciali, slapta arba kuri nėra vieša ir perduota atliekant pareigas;
- 14.8. užtikrinti ar dėti maksimalias pastangas, kad būtų išvengta apgaulės, neetiškos praktikos arba bet kokio kito elgesio, kuris yra ar gali būti aiškinamas kaip negarbingas arba kenkia slidinėjimo sportui;
- 14.9. veikti patikimai, sąžiningai ir skaidriai, laikytis įstatymų, teisės aktų bei visuotinai pripažintų teisinių ir moralinių normų ir nuostatų;
- 14.10. atstovauti LNSA, klubus ar kitas slidinėjimo sporto organizacijas garbingai, atsakingai ir vadovaujantis aukščiausiais moraliniais standartais;
- 14.11. bendraudami su privačiomis ir valstybinėmis organizacijomis bei valdžios institucijomis, laikytis politinio neutralumo, taip pat turi būti nepriekaištingi, vertinant garbingumo, sąžiningumo ir nepaperkamumo aspektu, vengti bet kokių interesų konfliktų ir apie jų grėsmę informuoti atsakingus asmenis;
- 14.12. susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kas galėtų sumenkinti LNSA reputaciją, žeminti ar kompromituoti Slidinėjimo sportą arba pakenti Slidinėjimo sporto ar kitų sportininkų įvaizdžiui ar rezultatams tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų;
- 14.13. kurti bendradarbiavimo santykius su rėmėjais, partneriais, pardavėjais, tiekėjais, konsultantais, žiniasklaidos atstovais ir kitais asmenimis, vadovaujantis visuotinėmis etikos normomis bei šio Kodekso nuostatomis, o taip pat bendradarbiauti su visuomene, dalyvaujant švietimo ir kitokio pobūdžio visuomeninėje veikloje, siekiant užkirsti kelią neetiškam, brutaliai elgesiui, informuoti ir savo veiklos ribose šviesti visuomenę apie dopingo draudimo nuostatas ir jų laikymąsi bei svarbą;
- 14.14. sudarant sutartis arba kokius nors susitarimus su organizacijomis ar verslo subjektais užtikrinti, kad bet kokie susitarimai nepažeis šio Kodekso nuostatų ir nedarys neigiamos įtakos Slidinėjimo sportui ar LBIKF;
- 14.15. nedalyvauti įmonių ir/ar asmenų, kurių reputacija arba veikla prieštarauja Kodekso nuostatomis ar LNSA veiklai ir principams, veikloje;
- 14.16. nesudaryti jokių aplinkybių, galimybių ar sąlygų, kad, rėmėjai ir kiti partneriai, spaudos atstovai galėtų daryti įtaką LNSA priimamiems sprendimams ar veiklai;
- 14.17. užtikrinti visapusišką, teisingą, tikslią ir savalaikę reikalaujamos informacijos, ataskaitų, paaiškinimų pateikimą aukštesnio lygmens sporto organizacijoms arba bet kuriai kitai susijusiai sporto instancijai, taip pat oficialioms šalies institucijoms, ar kitais atvejais, kai tai numatyta teisės aktu;
- 14.18. užtikrinti asmens duomenų ir teisių apsaugą;
- 14.19. užtikrinti asmens teisę į privatumą (išskyrus tai, kas yra reikalinga LNSA funkcionavimui užtikrinti);
- 14.20. užtikrinti varžybų dalyvių ir žiūrovų saugumą, gerovę ir medicininę priežiūrą, reikalingą Slidinėjimo sporto varžybose ir renginiuose;
- 14.21. dėti maksimaliai pastangas ir priemones saugoti ir tausoti aplinką treniruočių ir Varžybų metu;
- 14.22. garbingai, deramai, oriai ir pagarbiai reprezentuoti Slidinėjimo sporto šaką.
- 14.23. vykdyti kitas pareigas, kurios numatytos ar kurių vykdymo poreikis išskyla veikiant Slidinėjimo sporto atžvilgiu.

V SKYRIUS. DRAUSMĖS PAŽEIDIMAI

5 straipsnis. Drausmės pažeidimai varžybų metu.

1. Drausmės pažeidimais Varžybų metu (nuo Varžybų pradžios iki Varžybų pabaigos) laikoma:
  - 1) Drausmės pažeidimai Varžybų metu, kuriais yra pažeidžiami tarptautiniai ar nacionaliniai teisės aktų, institucijų reikalavimai ar bet kokie norminiai dokumentai, reglamentuojantys Slidinėjimo Varžybų reikalavimus;
  - 2) LNSA įstatų, kitų LNSA patvirtintų dokumentų, taisyklių, sutarčių ar reikalavimų pažeidimai, varžybas reglamentuojančių dokumentų, kitų sutarčių ar reikalavimų, patvirtintų valdymo ar kitų organų, pažeidimai.
2. Šiame straipsnyje numatytais Drausmės pažeidimais laikytos tos veikos, kuriomis yra pažeidžiamos nustatytos Varžybų taisyklės, LNSA patvirtintos Saugumo taisyklės, Varžybų vyr. Teisėjo ar teisėjų nurodymai ar kiti veiksmai, kuriais yra pažeidžiama nustatyta Varžybų tvarka, eiga ir vykdymas.

6 straipsnis. Nesportiškas, neetiškas ir netinkamas elgesys.

1. Nesportiškas, neetiškas ir netinkamas elgesys yra draudžiamas. Nesportišku ir netinkamu elgesiu laikomas elgesys Iki Varžybų, Varžybų metu ar Po Varžybų, Renginių metu ar bet kuriuo kitu laiku ir bet kurioje kitoje vietoje, jei tokie veiksmai yra nukreipti prieš LNSA, prieš bet kurį dalyvį, oficialų varžybų asmenį, oficialų asmenį, LNSA, FIS atstovą ir jei šiame punkte aiškiai nenurodyta kitaip, įskaitant, bet neapsiribojant:
  - 1.1. Dalyvių elgesys, susijęs su asmens diskriminacija dėl kilmės, rasės, tautybės, religijos, kalbos, lyties, seksualinės orientacijos ar dėl kitų, su asmeniu susijusių aplinkybių, asmeninių savybių;

1.2. sportininkų dopingo ir/ar psichotropinių, narkotinių medžiagų, jeigu jos nepaskirtos gydymo tikslais, vartojimas, Pasaulinio antidopingo kodekso ir Lietuvos antidopingo taisyklių ar kitų susijusių reikalavimų pažeidimai, o taip pat viešas pasisakymas dėl dopingo ar kitų uždraustų preparatų naudojimo skatinimo, bet koks siūlymas ar patarimai dėl uždraustų preparatų įsigijimo, vartojimo ar pardavimo, prekyba uždraustais preparatais ar bet kokios formos tarpininkavimas juos parduodant, informacijos ir duomenų slėpimas apie uždraustų preparatų naudojimo, pardavimo ar perdavimo atvejus ir bet kokie kiti veiksmai, susiję su uždraustais ir antidopingo reikalavimus numatančias nuostatas pažeidžiančiais preparatais, kai tokie veiksmai pažeidžia nustatytą tvarką;

1.3. sportininkų, oficialių varžybų asmenų alkoholinių gėrimų vartojimas ir/ar buvimas apsvaigus nuo alkoholio renginio, varžybų vykdymo teritorijoje, iki varžybų ir/ar per varžybas, įskaitant ir tuos atvejus, kai sportininkas, oficialus asmuo ar oficialus varžybų asmuo yra renginio, varžybų žiūrovas;

1.4. neapykantos ir/ar smurto (psichologinio, fizinio) kurstymas ir panaudojimas;

1.5. brutalus elgesys Varžybų metu, chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, necenzūrinių, įžeidžiančių ar grasinančių žodžių ir/ar gestų ir/ar veiksmų naudojimas;

1.6. bet koks fizinės prievartos (jėgos) ar psichologinės prievartos panaudojimas, išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save ar kitus asmenis (būtinoji gintis, būtinas reikalingumas ir kt.);

1.7. tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė daryti įtaką Varžybų rezultatams ar eigai ir/ar bet kokie kiti veiksmai, kuriais, pažeidžiant sporto etiką ir rezultatų nuspėjamumą ir skaidrumą, siekiama daryti įtaką Varžybų rezultatams ar eigai, o taip pat bet koks bandymas manipuliuoti sporto varžybomis ar tokių veiksmų atlikimas;

1.8. tiesioginis ar netiesioginis siūlymas, pažadas ar teikimas savo ar kito asmens vardu bet kokios formos naudos Dalyviui, tokiu būdu skatinant pažeisti Kodekse, LNSA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir/ar FIS dokumentuose nustatytus reikalavimus, taip pat šių asmenų nurodymus, reikalavimus ir/ar sprendimus ir/ar sutikimas priimti bet kokios formos naudą, pažadas dėl bet kokios naudos suteikimo priėmimo ar bet kokios formos naudos priėmimo;

1.9. tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti bet kokiose lažybose, totalizatoriuose ar susitarimuose, susijusiose su Varžybomis ir/ar jų baigtimi;

1.10. tiesiogiai ar netiesiogiai teikti informaciją, tarpininkauti Dalyviams ar kitiems tretiesiems asmenims, tame tarpe lažybų organizatoriams, dėl Varžybų ar bet koku kitoku būdu atlikti tiesioginius ar netiesioginius veiksmus dėl lažybų Varžybų rezultatu ar būti susijusiam su manipuliacijomis Varžybomis ar Varžybų rezultatu (šiuo atveju pažeidimu laikoma ir žinomos informacijos slėpimas ir neatskleidimas apie planuojamą ar įvykdytą manipuliacijomis varžybomis atvejį);

1.11. kito Dalyvio ar kito asmens, LNSA administracijos ar valdymo organo tiesioginis ar netiesioginis kaltinimas šališkumu, ar abejojimas jo sąžiningumu viešuose pasisakymuose, nesant tam pagrindo ar pagrįstų objektyvių įrodymų, ar bet koks kitas šmeižiamo turinio informacijos skleidimas;

1.12. kitų Dalyvių įžeidimas, kaltinimas neteisėta veikla ir/ar patyčios, kitų asmenų žeminimas viešuose pasisakymuose;

1.13. kurstymas nedalyvauti LNSA sporto renginiuose ir varžybose, pažeisti teisės aktus ar nesilaikyti LNSA ar kitų organizacijų, institucijų, pareigūnų sprendimų ar reikalavimų;

1.14. nevykdytas LNSA organų ir/ar administracijos sprendimų, nurodymų ar reikalavimų, jei šie tiesiogiai yra susiję su Dalyviu arba skirti atitinkamiems Dalyviams (Nariams, sportininkams ir pan.), su kuriais Dalyvis yra tiesiogiai susijęs;

1.15. nevykdytas, atsisakymas vykdyti LNSA įstatų ar kitų dokumentų, Oficialių asmenų patvirtintų Varžybų nuostatų, FIS patvirtintų taisyklių, reglamentų, instrukcijų, jeigu jų taikymo sritis apima Dalyvio veiklos teritoriją arba tiesiogiai susijęs su Dalyvio veikla sporto srityje, nuostatas ir kitų asmenų kurstymas nevykdyti nurodytų reikalavimų ar sprendimų;

1.16. bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala ar siekiama ją padaryti kito Dalyvio, LNSA, FIS įvaizdžiui ar reputacijai sumenkinti Slidinėjimo sporto šakos įvaizdį;

1.17. LNSA organų priimtų sprendimų viešinimas be LNSA raštiško sutikimo, jei jie nėra viešai paskelbti ir prieinami viešai (per internetinį puslapį www.bki.lt ar kitus kanalus), treniruočių planų, kitų pasiruošimo Varžyboms planų ar komandinės informacijos viešinimas ir platinimas, siekiant padaryti žalą atitinkamiems sportininkams, treneriams, LNSA ar Nariams;

1.18. nepasitenkinimo reiškimas bei konfliktų kurstymas, susijęs su LNSA veikla ir organais, kitais sportininkais, žiniasklaidos priemonėse, nesilaikant LNSA subordinacijos principų klausimams spręsti;

1.19. atlygio ėmimas arba ketinimas paimti, kuris pasireiškia: tiesioginiu arba netiesioginiu pažadu arba pasiūlymu kažko vertingo; pasiūlymu arba gavimu kyšio, rinkliavos, apdovanojimo arba kitos formos naudos; dovana arba paramos davimu, kai tai neatlikta pagal paramos ar kitus reikalavimus ir yra nesuderinama su sporto veikla. Esant abejonėms, susijusioms su dovanos pobūdžiu arba verte, prieš priimant dovaną turi būti konsultuojamasi su treneriais ir/ar LNSA atsakingais atstovais. Įteikiamos arba priimamos tik tokios asmeninės dovanos, kurios yra įteikiamos už sportinius pasiekimus, Varžybų rezultatus ar nuopelnus sportui, kai tai yra leidžiama pagal galiojančius reikalavimus. Visos kitos dovanos gavėjo turi būti perduodamos organizacijai, kurios narys jis yra ir užregistruojamos.

1.20. tiesioginis ar netiesioginis trukdymas ar trikdytas kitiems sportininkams ir/ar treneriams ruošti Varžyboms, dalyvauti treniruotėse, pasiruošimo Varžyboms stovyklų metu. Pasiruošimo Varžyboms ar treniruotėms trikdytu laikomas ir nepagrįstų reikalavimų teikimas kitiems sportininkams ir/ar administracijai, poilsio ir fizinės veiklos režimo trikdytas

ar bet kokie kiti veiksmai, kuriais sąmoningai siekiama pakenkti kitiems sportininkams, jų sporto rezultatams, treneriams ar kitiems asmenims užsiimti sportine, treniravimo ar kita susijusia veikla;

1.21. brutalaus elgesio Varžybų metu kurstymas, skatinimas ar dalyvavimas tokiuose veiksmuose.

1.22. rengimasis ar pasikėsinimas atlikti bet kurį iš aukščiau nurodytų veiksmų.

2. Nesportišku, neetišku ir netinkamu elgesiu taip pat gali būti pripažįstami veiksmai, kuriais yra pažeidžiamos bendrosios etikos normos, numatytos šio Kodekso 6 straipsnyje.

3. Nesportišku elgesiu laikomas ir toks elgesys, kuris neatitinka FIS oficialių dokumentų, kurie pagal turinį ir prasmę tiesiogiai ar netiesiogiai taikytini Slidinėjimo sporto reglamentavime ar įgyvendinime.

4. Šiame straipsnyje numatytas viešas pasisakymas reiškia bet kokią viešą pasisakymą viešoje erdvėje, įskaitant visas elektronines ryšio priemones, internetinę erdvę (naujienu tinklapius ir jų komentarai, socialiniai tinklai ir jų komentarai, kiti tinklalapiai, kuriuos gali pasiekti tiek vieši, tiek registruoti vartotojai), spaudinius (laikraščiai, skrajutės, plakatai ir kiti spaudiniai), viešus pasisakymus renginių ar varžybų metu, interviu metu spaudai, televizijai ar radijui.

7 straipsnis. Atsakomybė už žiūrovų elgesį

1. Sportininkai ir kiti asmenys turi susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kurie skatintų žiūrovų ar kitų dalyvių netinkamą elgesį ar teisės aktų pažeidimą. Žiūrovai ar kiti asmenys, kurie nėra numatyti Kodekso 3 straipsnyje, už teisės aktų pažeidimus, viešosios tvarkos pažeidimus ar kitus pažeidimus atsako taip pat pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas.

2. Atsakomybė už žiūrovų elgesio sukeltus incidentus, brutalaus elgesio atvejus, saugumo priemonių ir kitokių priemonių nebuvimą ir netaikymą, kitokių priemonių nebuvimą, kurios turi būti užtikrintos Varžybų ar kitokio pobūdžio oficialių LNSA renginių metu atsakomybė tenka Varžybas ar renginį organizuojančiam subjektui LNSA nariui. Šiame Kodekse numatyta sankcija ir jos įvykdymo terminas yra Drausminio organo sprendimu nagrinėjant šiame straipsnyje numatyto pažeidimo bylą.

VI SKYRIUS. SANKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

8 straipsnis. Sankcijų rūšys

1. Drausminės sankcijos taikomos ir joms privalo paklusti visi juridiniai ir fiziniai asmenys, nurodyti Kodekso 3 straipsnyje. Gali būti taikomos šios sankcijos:

- 1) įspėjimas;
- 2) piniginė bauda;
- 3) nacionalinis ir/ar tarptautinis suspendavimas;
- 4) šalinimas iš Narių ar LNSA organų narių.

2. Atitinkamos sankcijos taikymą, baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas baudą skyres ir drausmės ir etikos pažeidimo bylą išnagrinėjęs Drausminis organas, vadovaudamasis nustatytomis taisyklėmis ir galiojančiais teisės aktais ir taikytiniais principais.

3. Sankcijos už atitinkamus šio Kodekso numatytus pažeidimus yra tvirtinamos Drausminiu organu.

9 straipsnis. Įspėjimas.

Įspėjimas – nuobauda, skiriama už Kodekso pažeidimus, įforminama kaip raštiškas priminimas apie atitinkamų taisyklių esmę, įsipareigojimą jų laikytis, įspėjant apie galimą griežtesnių sankcijų taikymą, tuo atveju, jei pakartotinai būtų padarytas pažeidimas.

10 straipsnis. Piniginė bauda.

1. Piniginė bauda – pinigine sankcija, taikoma pažeidėjui už Kodekso reikalavimų pažeidimą. Pažeidimą padariusiam subjektui gali būti skiriama bauda nuo 50 (penkiasdešimt) iki 5000 (penkių tūkstančių) eurų.

2. Piniginė bauda, kaip sankcija už pažeidimus, kuriuos atliko fizinis asmuo, skiriama pažeidimą padariusiam fiziniam asmeniui. Baudos dydį, sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato pažeidimą nagrinėjęs ir motyvuotą sprendimą dėl sankcijos paskyrimo priėmęs Drausminis organas.

3. LNSA Narys yra subsidiariai atsakingas už nario sportininkui, teisėjui ar oficialiems asmenims paskirtas baudas, t. y. atitinkamam asmeniui per nurodytą terminą nesumokėjus paskirtos baudos, paskirtą baudą privalo sumokėti narys. tuo atveju, jeigu pažeidimą padaro nario sportininkas, kuris nėra sulaukęs 18 metų, sankciją įvykdyti privalo narys.

4. Bauda už tą patį padarytą pažeidimą motyvuotu sprendimu gali būti paskirta ir nariui, ir nario sportininkui, teisėjui ar oficialiems asmenims.

11 straipsnis. Nacionalinis ir/ar tarptautinis suspendavimas.

1. Nacionalinis ar tarptautinis suspendavimas – sankcija, taikoma asmenims pažeidusiems Kodekso reikalavimus, kai yra apribojamas dalyvavimas Varžybose, kitokioje sportinėje veikloje (įskaitant Trenerio ar Teisėjo funkcijų vykdymą) tam tikrą nustatytą terminą arba neterminuotai.
2. Ši sankcija nėra dubliuojama ir nepaneigia teisės taikyti sankcijas pagal antidopingo reikalavimų pažeidimų tyrimo procedūras, taikant Antidopingo taisyklių nuostatas, patvirtintas VŠĮ “Lietuvos antidopingo agentūra” įsakymu, ir/ar WADA nuostatas, ar kitas tarptautinių ir nacionalinių teisės aktų ar Varžybų taisyklių numatytas atskiras procedūras.

12. Straipsnis. Šalinimas iš Narių ar LNSA organų narių.

Šalinimas iš Narių ar LNSA organų narių yra taikomas tik Nariams ar LNSA organų nariams. Šios sankcijos taikymo, įvykdymo sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas sankcijas skyręs, Drausminis organas vadovaudamasis Kodekso nuostatomis.

13 straipsnis. Atsakomybė už dopingo preparatų vartojimą ir/arba dopingo kontrolės procedūrų pažeidimus

1. Visi sportininkai privalo laikytis sąžiningos kovos principo. Draudžiama vartoti dopingo ar kitus draudžiamus preparatus arba dopingo metodus. Bet kokių draudžiamų preparatų pateikimas į sportininko organizmą yra sportininko atsakomybė. Atsakomybė už siūlymą, skatinimą ar vertimą, o taip pat apgaulės būdu draudžiamų preparatų sportininkams teikimą tenka ir kitiems asmenims, atlikusiems tokius veiksmus – treneriams, komandos gydytojams, kitam sportininkus aptarnaujančiam ir padedančiam personalui.
2. Sportininko ir kitų asmenų atsakomybė yra gauti informaciją apie kasmet atnaujinamą draudžiamų medžiagų sąrašą, kuris pateikiamas oficialiuose Pasaulinės antidopingo agentūros, Lietuvos antidopingo agentūros internetiniuose puslapiuose, kitą susijusią informaciją, kuri taip pat pateikiama LNSA ir kituose oficialiuose šaltiniuose ar internetinėse svetainėse.
3. Dopingo reikalavimų privalo laikytis visi LNSA Nariai, Narių sportininkai ir dopingo kontrolė gali būti atliekama visiems sportininkams bet kuriuo metu pagal patvirtintas Lietuvos antidopingo taisykles, Pasaulinio antidopingo kodekso reikalavimus ir kitus teisės aktus.
4. Antidopingo reikalavimų pažeidimas yra nagrinėjamas pagal Lietuvos antidopingo taisykles ir reikalavimus. Antidopingo reikalavimų pažeidimas visais atvejais taip pat laikytinas drausmės pažeidimu, nesportišku, netinkamu ir neetišku elgesiu ir už jį gali būti subsidiariai baudžiama taip pat ir Kodekse numatytais sankcijomis, kurias paskiria ir jų vykdymo terminus nustato pažeidimą nagrinėjantis Drausminis organas.

VII SKYRIUS. BENDROSIOS SANKCIJŲ TAIKymo TAISYKLĖS

14 straipsnis. Pagrindiniai sankcijų taikymo principai.

1. Kodekse nurodytus Drausmės pažeidimus, įskaitant nesportišką, neetišką ir netinkamą elgesį, Dalyviams gali būti skiriama bet kuri Kodekse numatyta sankcija, jei Kodeksas atskirai nenumato atsakomybės už konkretų pažeidimą. Už tą patį pažeidimą gali būti taikomos skirtingos rūšies sankcijos. Taikomos tokios rūšies sankcijos, kurios yra labiausiai tinkamos savo esme pagal pažeidimo pobūdį, pažeidimo padarymo aplinkybes ir kitas reikšmingas aplinkybes ir kurios labiausiai tikėtina atliks sankcijos taikymo paskirtį ir funkcijas (nubaudimo, auklėjimo, drausminimo, įspėjimo).
2. Sankcijos taikomos nepriklausomai nuo pažeidimą padariusio subjekto kaltės formos (tyčios ar neatsargumo). Į kaltės formą ir visumą kitų svarbių aplinkybių, kurios nustatomos tiriant drausmės pažeidimą, atsižvelgiama paskiriant sankciją.
3. Už tą patį pažeidimą Dalyvis gali būti baudžiamas tik vieną kartą, tačiau už tą patį pažeidimą gali būti skiriama daugiau nei viena sankcija, taip pat už tą patį pažeidimą gali būti skiriamos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui. Tuo atveju, jeigu yra daromas tęstinis pažeidimas nebus laikoma, kad yra baudžiama už tą patį pažeidimą pakartotinai.
4. Nariui gali būti taikomos sankcijos už Narį ar Nario komandą palaikančių žiūrovų veiksmais padarytus pažeidimus tais atvejais, kai yra nustatoma Nario ar Nario Sportininko, Teisėjo, Trenerio ar kito Oficialaus asmens atsakomybė dėl netinkamo, nepagarbaus ir brutalaus elgesio Varžybų ar kitų renginių metu.
5. Sankcija už pažeidimą taikoma visiems Dalyviams, prisidėjusiems prie pažeidimo padarymo (vykdytojui, organizatoriui, kurstytojui, bendrininkui ir pan.). Už kėsinimąsi ar rengimąsi padaryti pažeidimą gali būti taikoma atsakomybė kaip už baigtą atitinkamą pažeidimą.
6. Tuo atveju, jei Drausmės pažeidimu padaromi nuostoliai (turtinė ar neturtinė žala) tretiesiems asmenims, jie nustatomi ir atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Drausminiai organai nesprendžia nuostolių atlyginimo ir kompensacinių klausimų.
7. Skirdami sankcijas, Drausminiai organai gali remtis varžybų vaizdo įrašais, komisarų, teisėjų ir Narių atstovų pranešimais, publikacijomis spaudoje ir internete, pasisakymais per televiziją ar radiją, liudytojų (kai jie kviečiami į posėdį) parodymais bei kita reikšminga informacija.

15 straipsnis. Pagrindinės sankcijų taikymo taisyklės.

1. Kiekvienu atveju sankciją parenka ir jos dydį bei mastą nustato Drausminiai organai, atsižvelgdami į nustatytas aplinkybes, paaiškinimus ir kitus reikšmingus faktus ir įrodymus.
2. Drausminiai organai sankcijos su terminu skyrimo atvejais privalo nustatyti aiškų sankcijos terminą, t. y. nurodyti termino pirmą ir paskutinę dieną.
3. Taikant sankcijas turi būti atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pobūdį, kaltės laipsnį ir formą bei visas kitas svarbias aplinkybes.

16 straipsnis. Sankcijų vykdymo atidėjimas.

1. Drausminiai organai savo nuožiūra sprendžia, kurios paskirtos sankcijos dalies vykdymas gali būti atidedamas. Bet kuriuo atveju tokia dalis negali būti didesnė nei pusė paskirtos sankcijos dydžio.
2. Kiti dokumentai gali numatyti specialias taisykles dėl sankcijų vykdymo atidėjimo. Antidopingo taisyklių pažeidimų atvejais, šiame straipsnyje įtvirtintos nuostatos negali būti taikomos.

17 straipsnis. Sankcijų už kelis sutampančius pažeidimus skyrimo ypatumai.

1. Tuo atveju, kai tam pačiam Dalyviui gali būti skiriamos kelios tos pačios rūšies sankcijos už kelis sutampančius pažeidimus, tokiam Dalyviui yra skiriama viena bendra sankcija, kurios dydis yra parenkamas atsižvelgiant į Kodekse numatytos sankcijos dydį, įtvirtintą už didžiausio pavojingumo pažeidimą iš sutampančių pažeidimų, skiriamą sankciją padidinant dydžiu, lygiu iki 50 (penkiasdešimt) procentų už tokį pažeidimą įtvirtintos sankcijos maksimalaus dydžio.
2. Tuo atveju, kai taikant šio straipsnio 1 dalį pažeidėjui skirtina sankcija yra bauda, ją skiriantis atitinkamas Drausminis organas gali peržengti Kodekse nustatytą maksimalų skirtinos baudos dydį.

18 straipsnis. Senaties terminai.

1. Sankcija už Kodekse nurodytus pažeidimus negali būti skiriama praėjus daugiau kaip 24 mėnesiams nuo pažeidimo padarymo dienos. Privaloma apie pažeidimą pranešti nedelsiant, kai yra paaiškėja pažeidimo padarymo faktas, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, nuo sužinojimo dienos.
2. Šiame Kodekso straipsnyje nustatyti senaties terminai, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, pradedami skaičiuoti:
  - a) nuo dienos, kurią Dalyvis atliko pažeidimą;
  - b) nuo dienos, kurią išaiškėjo Dalyvio pažeidimas;
  - c) jeigu pažeidimas truko tam tikrą laikotarpį – nuo dienos, kurią pažeidimas pasibaigė;
  - d) pasikartojančio pažeidimo atveju – nuo paskutiniojo tokio pažeidimo padarymo momento.
3. Senaties termino skaičiavimas sustoja atitinkamam Drausminiam organui pradėjus tyrimą dėl pažeidimo.
4. Sankcijų įvykdymui yra taikomas 2 (dviejų) metų senaties terminas, priklausomai nuo sankcijos rūšies. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo atitinkamo Drausminio organo sprendimo, kuriuo yra paskiriama sankcija, įsiteisėjimo dienos.

19 straipsnis. Terminas, kuriam pasibaigus laikoma, kad Dalyviui nebuvo paskirta sankcija.

Jeigu Dalyvis, kuriam buvo paskirta sankcija, per 1 (vienerius) metus nuo tos dienos, kai pasibaigia sankcijos vykdymas, nepadarė naujo Drausmės pažeidimo, laikoma, kad jam nebuvo paskirta sankcija.

VIII SKYRIUS DRAUSMINIAI ORGANAI

20 straipsnis. Drausminiai organai ir bylų procesas.

1. Drausmės ir etikos pažeidimo bylas pagal šį Kodeksą nagrinėja LNSA Etikos ir drausmės komisija (toliau – Komisija) ir LNSA Apeliacinė komisija (toliau – Apeliacinė komisija).
2. Šiame Kodekse numatytas pažeidimo nagrinėjimo procesas Komisijoje ir Apeliacinėje komisijoje vyksta pagal tas pačias etikos ir drausmės pažeidimo nagrinėjimo procesą numatančias Kodekso taisykles, išskyrus kai Kodeksas numato skirtingas nuostatas atskiriems Drausminiams organams.

21 straipsnis. LNSA etikos ir drausmės komisija ir jos kompetencija.

1. Komisija yra nuolatinis Drausminis LNSA organas.
2. Komisiją sudaro 3 (trys) nariai, kuriuos 4 (keturių) metų kadencijai renka LNSA konferencija. Renkamas Komisijos narys gali būti šios komisijos nariu neribotą kadencijų skaičių.
3. Atsistatydinus, tapus neveiksniems ar kitais atvejais, negalint eiti savo pareigų daugiau kaip pusei Komisijos narių, Komisija nebetenka savo įgaliojimų. Artimiausioje LNSA Konferencijoje yra renkami nauji Komisijos nariai į atsistatydinusių, tapusių neveiksniais ar kitų, negalintių eiti savo pareigų, vietą. Naujai išrinktų (papildžiusių Komisiją) Komisijos narių kadencija skaičiuojama iki prieš tai išrinktos Komisijos kadencijos pabaigos.
4. Komisijai netekus įgaliojimų, šios Komisijos funkcijas laikinai vykdo Apeliacinė komisija iki naujos Komisijos sudarymo.
5. Komisija yra pirmos instancijos drausminis organas, kai ji nagrinėja savo iniciatyva ar suinteresuoto asmens prašymo/skundo pagrindu iškeltas Drausmės pažeidimo bylas už pažeidimus numatytus šiame Kodekse.
6. Skundas dėl Komisijos priimtų sprendimų apeliacine tvarka nagrinėja Apeliacinė komisija, kurio sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

7. Komisijos veikloje gali dalyvauti ekspertai. Atitinkamoje Drausmės pažeidimo byloje ekspertų skaičių ir kandidatūras svarsto ir tvirtina Komisijos nariai, atsižvelgdami į pažeidimo pobūdį, bylos sudėtingumą ir kitas svarbias aplinkybes. Nagrinėjant Drausmės pažeidimo bylas Komisija kviečia ne mažiau kaip 1 (vieną) ekspertą, turintį teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį, jei tokio asmens nėra tarp Komisijos narių.

8. Komisijos priimti sprendimai Apeliacinei komisijai gali būti skundžiami per 14 (keturiolika) dienų nuo jų įteikimo bylos šalims dienos. Per nurodytą terminą Apeliacinei komisijai neapskūsti Komisijos sprendimai įsigalioja ir turi būti vykdomi.

22 straipsnis. LNSA Apeliacinė komisija.

1. Apeliacinė komisija nagrinėja skundus ir ginčus dėl drausmės ir etikos pažeidimų bylose priimtų Komisijos sprendimų pagal pateiktus skundus ir prašymus.

2. Apeliacinės komisijos paskyrimo ir kiti klausimai reglamentuojami Įstatuose ir Apeliacinės komisijos nuostatuose, patvirtintuose Konferencijos.

23 straipsnis. Komisijos posėdžiai.

1. Komisija Drausmės pažeidimo bylas nagrinėja posėdžiuose, į kuriuos bylos šalys, liudytojai ir kiti asmenys nėra kviečiami, jeigu Komisija nenusprendžia kitaip.

2. Komisijos posėdžius šaukia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas pirmininko pavaduotojas.

3. Komisijos posėdžiams vadovauja pirmininkas. Tuo atveju, jeigu pirmininkas posėdyje nedalyvauja, jį pavaduoja pirmininko pavaduotojas. Pirmininką ir pavaduotoją ne trumpesniai kaip 1 (vienerių) metų laikotarpiui renka Komisijos nariai iš paskirtų Komisijos narių.

4. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau nei pusė Komisijos narių.

5. Sprendimai priimami posėdyje (gyvai ar el. ryšio priemonėmis) paprasta Komisijos posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant – pirmininko pavaduotojo balsas).

6. Tais atvejais, kai Komisija kviečia, taip pat kitais Kodekse nustatytais atvejais Komisijos posėdyje gali dalyvauti Dalyviai bei kiti asmenys.

7. Komisijos posėdžio vedimo ir jame sprendžiamų klausimų ir/ar ginčų nagrinėjimo tvarką nustato pirmininkas arba pavaduotojas.

8. Komisijos posėdžių metu protokolo rašymo tikslais gali būti daromas garso įrašas, tačiau su juo susipažinti gali tik Komisijos nariai, posėdžio sekretorius ir/ar Apeliacinė komisija.

9. Komisijos posėdžius protokoluoja posėdžio sekretorius, kurį skiria pirmininkas arba jo pavaduotojas. Posėdžio sekretoriumi gali būti bet kuris asmuo.

10. Komisijos posėdžio protokolas turi būti surašytas per 5 (penkias) darbo dienas po įvykusio posėdžio ir pateiktas posėdžio pirmininkui arba pirmininko pavaduotojui pasirašyti.

11. Ekspertų dalyvavimas Komisijos veikloje gali būti atlygintinis, jeigu eksperto dalyvavimas yra pagrįstai reikalingas pažeidimo bylai tinkamai išnagrinėti.

12. LNSA sekretoriatas užtikrina Komisijai pagalbinių personalą ir priemones, reikalingas LNSA Komisijos funkcijų tinkamam įgyvendinimui.

IX SKYRIUS. DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS

24 straipsnis. Taikytina teisė.

1. Dausminiai organai jų kompetencijai priskirtus klausimus sprendžia vadovaudamiesi LNSA įstatais, šiuo Kodeksu, kitais LNSA organų ir/ar administracijos dokumentais, FIS dokumentais, Varžybas reglamentuojančiais dokumentais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, įskaitant (bet neapsiribojant) Antidopingo taisyklėmis ir kitais teisės aktais. Tais atvejais, kai kilusio klausimo nereglamentuoja šis Kodeksas ir/ar kiti šiame straipsnyje nustatyti teisės aktai, Dausminiai organai vadovaujasi bendrųjų teisės principų nuostatomis, o jeigu tokių nėra – Dausminiai organai atitinkamą klausimą sprendžia savo nuožiūra, vadovaudamiesi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais.

2. Dausminiai organai, nagrinėdami Drausmės pažeidimo bylą ir priimdami sprendimus, privalo vadovautis teisingumo, sąžiningumo, nešališkumo ir protingumo principais.

25 straipsnis. Pagrindiniai Drausmės pažeidimo bylos proceso principai.

1. Dausminiai organai nagrinėja tik tuos klausimus, skundus, pareiškimus, kurie yra priskirti jų kompetencijai pagal Kodeksą ir kitus dokumentus.

2. Dausminių organų nariai bei visi procese dalyvaujantys asmenys privalo elgtis sąžiningai ir pagarbiai procesui ir dalyvaujantiems asmenims, nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis teisėmis, vykdyti pareigas, rūpintis operatyviu kilusių klausimų ir/ar ginčų išnagrinėjimu.

3. Proceso šalys privalo rūpestingai ir laiku, atsižvelgiant į proceso eigą, pateikti Dausminiams organams visus įrodymus, paaiškinimus ir argumentus, kuriais grindžiami jų reikalavimai ar atsikirtimai, taip pat visus kitus jų turimus dokumentus, susijusius su Dausminių organų nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču, galinčius turėti reikšmės tinkamam atitinkamo klausimo

ir/ar ginčo išnagrinėjimui. Proceso šalys turi dėti pastangas, kad Drausminiai organai nustatytų visas su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusias svarbias aplinkybes.

4. Drausminiai organai ir proceso šalys bendradarbiauja tarpusavyje. Dalyviai privalo vykdyti Drausminių organų atitinkamus prašymus dėl informacijos ar kitų įrodymų pateikimo. Nepateikus įrodymų ir paaiškinimų per nurodytus terminus, laikantis proceso koncentruotumo ir sąžiningumo principų, Drausminis organas gali vėliau atsisakyti priimti teikiamus įrodymus, paaiškinimus ar dokumentus.

5. Drausminiai organai turi teisę kreiptis į bet kurį asmenį dėl informacijos ar kitų įrodymų, reikalingų Drausmės pažeidimo bylai išnagrinėti, pateikimo.

6. Drausminių organų nariai, sprenddami jų kompetencijai priskirtus klausimus ir/ar ginčus, privalo būti nepriklausomi ir nešališki. Drausminių organų nariai laikomi šališkais ir priklausomais, jei turi: ženklių interesų, finansinių arba kitokio pobūdžio suinteresuotumą, priimant sprendimą arba jie gali būti paveikti priimto sprendimo; verslo santykius su asmeniu arba organizacija, kuri turėtų tiesioginių interesų dėl sprendimo; artimus šeimyninius santykius su asmenimis, kurie turėtų tiesioginį interesą dėl sprendimo. Drausminių organų narys prieš priimant sprendimą turi deklaruoti ir informuoti apie savo galimą suinteresuotumą Drausminio organo narius, nusišalinti nuo sprendimo priėmimo ir nedalyvauti posėdžio patalpoje priimant sprendimą.

7. Drausminių organų nariai Drausminio organo pirmininko nurodymu prieš Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimo pradžią gali būti įpareigojami pasirašyti nešališkumo patvirtinimą. Išaiškėjus interesų konfliktui bet kurioje bylos nagrinėjimo stadijoje, nesant organo nario pranešimui apie galimą interesų konfliktą, byla atnaujinama, o Drausmės organo narys, pažeidęs sąlygą informuoti apie galimą interesų konfliktą, atšaukiamas nuo bylos nagrinėjimo ir jo dalyvavimas byloje sustabdomas.

8. Atitinkamo Drausminio organo narys negali dalyvauti posėdyje ir/ar spręsti dėl atitinkamo klausimo ir/ar ginčo, jeigu yra aplinkybių, dėl kurių narys gali būti šališkas. Atitinkamo Drausminio organo nariai, kurie negali dalyvauti posėdyje dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių, privalo informuoti atitinkamo Drausminio organo pirmininką. Proceso šalys taip pat gali reikšti skundus dėl nario šališkumo ir prašymus nušalinti narį. Juos nagrinėja ir sprendimą dėl nušalinimo priima atitinkamo Drausminio organo pirmininkas.

9. Drausmės pažeidimo byloje Drausminių organų nariai iki Drausminio organo sprendimo priėmimo šioje byloje, privalo užtikrinti jiems atskleistos su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusios informacijos, įskaitant, faktines aplinkybes, konfidencialumą, išskyrus kai informaciją būtina pateikti pagal galiojančius teisės aktus. Drausminio organo nariai privalo susilaikyti nuo bet kokių išankstinių vertinimų, asmeninių pasisakymų ar bet kokių komentarų dėl bylos baigties, įrodymų vertinimo ir sprendimo priėmimo.

26 straipsnis. Drausmės pažeidimo bylos pradžia.

1. Drausmės pažeidimo byla pradeda gavus bet kokią raštišką informaciją ir/arba prašymą iš trečiųjų asmenų apie galimai padarytą Drausmės pažeidimą ir/arba bent vieno iš Drausminio organo nario iniciatyva. Drausminės bylos nagrinėjimo pradžia yra laikoma Drausminio organo pirmininko (ar jo pavedimu – pavaduotojo) rezoliucija pradėti bylos nagrinėjimą. Drausminę bylą galima atsisakyti nagrinėti tais atvejais, kai Drausminio organo pirmininkas priima sprendimą dėl atsisakymo, jeigu:

1.1. Drausminė byla tuo pačiu klausimu, dėl to paties pažeidimo ar dėl tapačių klausimų jau buvo išnagrinėta ir priimtas sprendimas arba buvo atsisakyta nagrinėti bylą;

1.2. skundas ar prašymas nėra priskirtas nagrinėti Drausminiams organams.

2. Apeliacine tvarka Drausmės pažeidimo byla nagrinėjama gavus apeliacinį skundą, pateiktą Kodekso nustatyta tvarka ir terminais.

3. Sprendimas dėl Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimo pradžios (pradėti nagrinėti arba atsisakyti nagrinėti) turi būti priimamas ne vėliau nei per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų nuo skundo gavimo dienos.

4. Drausmės pažeidimo byla turi būti išnagrinėta ne vėliau nei per 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų nuo sprendimo pradėti bylos nagrinėjimą priėmimo dienos. Drausminio organo sprendimu bylos nagrinėjimas, esant pagrįstoms ir objektyvioms aplinkybėms gali pratęsimas dar 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.

27 straipsnis. Mokesčiai už Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimą.

1. Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimas Komisijoje yra neapmokestinamas.

2. Už apeliacinio skundo nagrinėjimą suinteresuota skundą paduodanti šalis turi sumokėti vienkartinį 100,00 (vieno šimto) eurų dydžio mokesį. Mokestis yra mokamas į LNSA atsiskaitomąją sąskaitą ir šalims negrąžinamas.

28 straipsnis. Paaiškinimas dėl Drausmės pažeidimo.

1. Drausminis organas apie pradėtą Drausmės pažeidimo bylą informuoja įtariamą Drausmės pažeidimo padarymu Dalyvį bei nustato ne trumpesnę nei 7 (septynios) darbo dienos terminą nuo pranešimo gavimo dienos paaiškinimams, argumentams ir atsiliepimui dėl Drausmės pažeidimo pateikti.

2. Paaiškinimai pateikiami raštu. Pateiktame paaiškinyje turi būti:

a) Dalyvio vardas, pavardė/pavadinimas, kodas, gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas;

- b) Dalyvio atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas (kai Dalyvis turi atstovą);
  - c) sutinkama ar ne su pareikštu įtarimu, prašymai;
  - d) sutikimo/nesutikimo motyvai;
  - e) įrodymai, kuriais grindžiami atsiliepimo ir paaiškinimų motyvai;
  - f) priedai, pridedami prie paaiškinimo ir visi kiti svarbūs faktai;
  - g) paaiškinimo surašymo diena ir Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.
3. Drausminio organo pirmininkas arba pavaduotojas patikrina ir sprendžia dėl paaiškinimo atitikimo Kodekso reikalavimams. Tuo atveju, jeigu pateiktas paaiškinimas neatitinka Kodekso nustatytų reikalavimų, nustatomas ne mažesnis nei 3 (trijų) darbo dienų terminas trūkumams pašalinti. Dalyviui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, pateiktą paaiškinimą gali būti atsisakoma priimti ir laikoma, kad jis nepateiktas, jeigu trūkumai objektyviai trukdo laikyti, jog paaiškinimas, atsiliepimas priimtas.
4. Drausminis organas turi teisę atsisakyti priimti įrodymus, paaiškinimus ir motyvus, kurie galėjo būti pateikti paaiškiniame, jeigu mano, kad vėlesnis jų pateikimas užvilkins sprendimo priėmimą Drausmės pažeidimo byloje. Jeigu Dalyvis be pateisinamos priežasties per nustatytą terminą nepateikia paaiškinimo arba jį atsisakoma priimti šiame Kodekse nustatytu pagrindu, Drausminis organas turi teisę priimti sprendimą, remdamasis byloje esančiais įrodymais.

29 straipsnis. Terminai.

1. Kodekse nustatyti veiksmai atliekami jame nustatytais terminais. Tais atvejais, kai konkrečių terminų nenustato Kodeksas, juos nustato atitinkamas Drausminis organas.
2. Terminai veiksams atlikti apibrėžiami tikslia kalendorine data, valanda arba nurodomas įvykis, kuris būtinai turi įvykti, arba laiko tarpas, per kurį atitinkamas veiksmas gali būti atliekamas.
3. Terminas prasideda rytojaus dieną nuo nulio valandų nulio minučių po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu Kodekse nenumatyta kitaip.
4. Metais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinių termino metų mėnesį ir dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Mėnesiais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą termino paskutinio mėnesio dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Jeigu metais ar mėnesiais skaičiuojamo termino pabaiga tenka tokiam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, tai terminas pasibaigia paskutinę to mėnesio dieną. Savaitėmis skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinės termino savaitės dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių.
5. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.
6. Atitinkamas veiksmas, kuriam atlikti yra nustatytas terminas, laikomas atliktu per nustatytą terminą, jeigu veiksmas buvo atliktas iki tokio termino pabaigos.
7. Kai terminas yra nustatytas skundo, kitų dokumentų pateikimui ar pinigų sumokėjimui, laikoma, kad atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, jeigu skundas kiti dokumentai buvo pateikti ar sumokėti pinigai buvo įskaityti į gavėjo sąskaitą iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulio minučių. Ši taisyklė netaikoma, kai veiksmui atlikti nustatytas terminas yra apibrėžtas valandos tikslumu. Tokiu atveju, atitinkamas veiksmas turi būti atliktas iki paskutinės termino dienos atitinkamos valandos.
8. Kiekvienu atveju, ar atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, sprendžia atitinkamas Drausminis organas.
9. Proceso šalies prašymu dėl svarbių priežasčių atitinkamo Drausminio organo pirmininkas gali pratęsti ar atnaujinti nustatytą terminą tokios šalies veiksmui atlikti.
10. Teisė atlikti veiksmus išnyksta pasibaigus nustatytam jiems atlikti terminui. Terminu, nustatyto tam tikrai pareigai atlikti, praleidimas neatleidžia nuo pareigos atlikimo. Už pareigos nustatyto terminu neatlikimą terminą praleidusiai proceso šaliai gali būti taikomos šiame Kodekse nustatytos sankcijos.

30 straipsnis. Proceso šalys ir jų teisės.

1. Drausmės pažeidimo byloje proceso šalimi yra įtariamas pažeidimu Dalyvis ir/ar kitas Kodekse nurodytas asmuo, kuriam pagal Kodeksą gali būti taikoma sankcija.
2. Proceso šalis procese pagal šį Kodeksą gali turėti atstovą ir būti atstovaujama tinkamai įgalioto asmens, atliekant bet kokius procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Kodeksą. Proceso šalies atstovas proceso šalies vardu gali atlikti atitinkamus procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Kodeksą, tik po to, kai yra pateikiamas atitinkamam Drausminiam organui atitinkamas teises atstovauti proceso šalį suteikiantis ir įrodantis dokumentas. Proceso šalis turi teisę pasirinkti atstovą, turintį teisinį išsilavinimą ir pateikusį to įrodymą, savo nuožiūra. Proceso dalyviui ir/ar jo atstovui neatlyginamos išlaidos, susijusios su atstovo dalyvavimu Drausmės pažeidimo byloje.
3. Proceso šalys Kodekse nustatyta tvarka turi teisę teikti paaiškinimus, parodymus, įrodymus, savo prašymus, pageidavimus, teikti savo argumentus visais atitinkamo nagrinėjamo klausimo ir/ar ginčo klausimais, susipažinti su bylos medžiaga, rinkti įrodymus, dalyvauti renkant įrodymus, gauti Drausminių organų sprendimų nuorašus bei įgyvendinti kitas šiame Kodekse nustatytas teises.

4. Kodekse nustatytos proceso šalių teisės gali būti ribojamos, siekiant išsaugoti konfidencialios informacijos ir turimų/renkamų įrodymų slaptumą, taip pat tais atvejais, kai tai būtina, siekiant užtikrinti tinkamą ir/ar operatyvų klausimo ir/ar ginčo išnagrinėjimą, bei kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais.

31 straipsnis. Įrodymai.

1. Įrodymai Drausmės pažeidimo byloje – bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis Drausminis organas nagrinėja ir konstatuoja, kad yra aplinkybių, patvirtinančių esant/nesant Drausmės pažeidimą ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Drausminiai organai vertina tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia turinčias reikšmės nagrinėjamam klausimui ir/ar ginčiui aplinkybes.
2. Duomenys nustatomi bet kokiomis teisėtomis ir teisėtais būdais gautomis įrodinėjimo priemonėmis, tame tarpe, bet neapsiribojant, proceso šalių paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo bei garso įrašais ir kitomis priemonėmis. Proceso šalių paaiškinimai, liudytojų parodymai pateikiami raštu taip pat yra rašytiniai įrodymai, išskyrus šiame Kodekso straipsnyje numatytas išimtis.
3. Drausminiai organai turi teisę atsisakyti priimti įrodymus, jeigu šie įrodymai galėjo būti pateikti anksčiau, o jų vėlesnis pateikimas užvilkins bylos nagrinėjimą.
4. Drausminiai organai turi visišką diskreciją įrodymų vertinimo atžvilgiu ir Drausminio organo nariai įrodymus vertina pagal savo vidinį įsitikinimą. Drausminio organo nariai gali atsižvelgti į proceso šalių elgesį nagrinėjant atitinkamą klausimą ir/ar ginčą, ypač į tai, kaip jos vykdė bendradarbiavimo su Drausminiais organais bei kitas Kodekse numatytas pareigas.
5. Proceso šalys įrodymus renka ir juos pateikia Drausminiams organams savo sąskaita.
6. Proceso šalys privalo pateikti visus turimus ir galimus gauti įrodymus per terminą, nurodytą Drausminio organo rašte ar sprendime. Atitinkamas Drausminis organas gali priimti ir vertinti proceso šalių pateiktus įrodymus ir tais atvejais, kai jie pateikti nesilaikant šioje straipsnio dalyje nurodytų terminų, jeigu pateikti įrodymai patvirtina bylai svarbias aplinkybes ir proceso šalis įrodo, kad jų pateikti atitinkamam Drausminiam organui negalėjo anksčiau.
7. Nereikia įrodinėti visiems žinomų aplinkybių ir/ar aplinkybių, nustatytų įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, nagrinėjant kitą klausimą ir/ar ginčą tarp tų pačių asmenų (prejudiciniai faktai), preziumuojamų ir nepaneigtų aplinkybių ir aplinkybių, kurios grindžiamos proceso šalių pripažintais faktais.

32 straipsnis. Proceso šalių ir kitų asmenų apklausa posėdyje.

1. Proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.) į atitinkamo Drausminio organo posėdį nėra kviečiami ir neapklausiami, išskyrus atvejus, kai Drausminis organas nusprendžia, kad proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudininkų, specialistų ir pan.) dalyvavimas Drausminio organo posėdyje ir jų apklausa yra būtina, siekiant tinkamai išnagrinėti bylą.
2. Tuo atveju, kai į Drausminio organo posėdį yra kviečiamos proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.), proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudininkų, specialistų ir pan.) apklausos atlikimo tvarką nustato Drausminio organo posėdžio pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.
3. Drausminio organo posėdyje, kuriame dalyvauja proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.), Drausminio organo pirmininko arba pavaduotojo nustatyta tvarka proceso šalys, laikydamosi sąžiningumo, protingumo, pagarbos ir proceso koncentruotumo principų, leidus Drausminio organo pirmininkui ar posėdžio pirmininkui, gali užduoti klausimus viena kitai ir kitiems posėdyje dalyvaujantiems asmenims (liudininkams, specialistams ir pan.).
4. Proceso šalies ir/ar kito asmens (liudininko, specialisto ir pan.) apklausa yra įtraukiama į posėdžio protokolą.
5. Į Drausminio organo kviesto proceso šalies ir/ar kito asmens (liudininko, specialisto ir pan.) neatvykimas į Drausminio organo posėdį be svarbių priežasčių netrukdo bylos išnagrinėjimui atitinkamame Drausminio organo posėdyje bei sprendimo priėmimui, nebent Drausminis organas nusprendžia kitaip.
6. Baigus apklausas, proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.) privalo palikti patalpas, kuriose vyksta Drausminio organo posėdis, nebent Drausminis organas nusprendžia kitaip.

33 straipsnis. Informacijos, procesinių dokumentų ir sprendimų perdavimas/įteikimas.

1. Proceso šalims informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai, įskaitant Drausminių organų sprendimus, perduodama bet kuriuo vienu iš minėtų būdų: teikiami šalių nurodytais adresais ir/arba faksu ir/arba elektroniniu paštu. Pateikdama paaiškinimus ar atsiliepinimus proceso šalis nurodo tinkamą informacijos teikimo būdą ir duomenis (adresą, elektroninio pašto adresą, kt.). Informacijos perdavimas bet kuriuo vienu iš nurodytų būdų yra laikomas tinkamu perdavimu.
2. Informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai gali būti perduodami /įteikiami proceso šalies atstovui. Informacijos, susijusios su procesu, procesinių dokumentų ir Drausminių organų sprendimų perdavimas/įteikimas proceso šalies atstovui pasirašytinai ar atstovo nurodytais kontaktais laikomas tinkamu perdavimu/įteikimu proceso šaliai.
3. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu adresu, dokumentais siunčiami registruotu paštu.
4. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu, atitinkama informacija susijusi su procesu, procesiniai dokumentai tokiais proceso šaliai yra laikomi tinkamai įteiktai atitinkamos informacijos, susijusios su procesu, procesinio dokumento

išsiuntimo proceso šaliai nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu dieną, nepriklausomai nuo to, kada adresatas susipažino su šia informacija.

5. Proceso šalys Drausminiam organui teikiamuose dokumentuose privalo nurodyti tikslų adresą, faksą, elektroninio pašto adresą. Proceso šalims tenka visa rizika, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai jiems nėra ar negali būti įteikiami jų Drausminiam organui teikiamuose dokumentuose nurodytu adresu, faksu ir/ar elektroniniu paštu. Proceso šalys privalo nedelsiant informuoti atitinkamą Drausminį organą apie adresą, fakso ir/ar elektroninio pašto adresą pasikeitimus.

6. Tuo atveju, jei Proceso šalis dar nėra pateikusi Drausminiam organui informacijos apie adresą, faksą, elektroninio pašto adresą, Drausminis organas visą informaciją perduoda viešai skelbiamu ar Drausminiam organui žinomam adresu, faksu, elektroninio pašto adresu. Drausminis organas gali siųsti juridiniam asmeniui Dalyviui, informaciją skirtą fiziniam asmeniui Dalyviui. Šiuo atveju informacijos perdavimas juridiniam asmeniui Dalyviui yra laikomas šios informacijos perdavimu fiziniam asmeniui Dalyviui. Juridinis asmuo Dalyvis, gavęs informaciją, privalo nedelsiant ją perduoti fiziniam asmeniui Dalyviui, kuriam ši informacija yra skirta.

34 straipsnis. Išlaidos.

Proceso metu patirtos proceso šalių, liudytojų išlaidos, susijusios su dalyvavimu Drausmės pažeidimo byloje, atstovavimu, įrodymų rinkimu, liudytojų kvietimu ir apklausimu, neatlyginamos, jei Kodekse nenumatyta kitaip.

35 straipsnis. Drausminių organų sprendimai.

1. Išnagrinėjęs Drausmės pažeidimo bylą, Drausminis organas priima vieną iš tokių sprendimų:

- 1) pripažinti, kad buvo padarytas pažeidimas ir skirti sankciją;
- 2) nutraukti Drausmės pažeidimo bylą;
- 3) pripažinti, kad Dalyvis nepadarė Drausmės pažeidimo.

2. Sprendimai priimami posėdyje paprasta posėdyje dalyvaujančių atitinkamo Drausminio organo narių balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia atitinkamo Drausminio organo pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant – pirmininko pavaduotojo balsas).

3. Drausminių organų sprendime turi būti nurodyta:

- a) sprendimo priėmimo data;
- b) Drausminio organo sudėtis, posėdžio sekretorius;
- c) proceso šalys, jų atstovai;
- d) trumpa bylos esmės santrauka;
- e) proceso šalių reikalavimai ar prašymai;
- f) įrodymų aptarimas ir vertinimas, liudytojų parodymų, ekspertų vertinimų aptarimas;
- g) sprendimo priėmimo motyvai ir teisiniai argumentai, kuriais Drausminis organas vadovavosi priimdamas sprendimą (sprendimo motyvuojamoji dalis);
- h) Drausminio organo išvada ir/ar sprendimas;
- i) Drausminio organo sprendimo apskundimo tvarka ir terminai, sprendimo įvykdymo terminai.

4. Drausminio organo priimti sprendimai turi būti motyvuoti ir aiškūs, t. y. sprendimo priėmimo motyvai ir teisiniai argumentai turi būti nurodyti sprendime.

5. Drausminio organo sprendimą pasirašo Drausminio organo pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.

6. Drausminis organas, priėmęs sprendimą, gali savo iniciatyva ar dalyvaujančių byloje asmenų pareiškimu ištaisyti sprendime rašymo apsirikimus ar aiškias aritmetines klaidas, kurių ištaisyimas nekeičia sprendimo esmės. Sprendimas, ištaisyti apsirikimus ar klaidas, įteikiamas/pateikiamas proceso šalims šiame Kodekse nustatyta tvarka.

7. Drausminio organo priimti ir įsiteisėję sprendimai yra vieši. Drausminis organas turi teisę, įvardindamas visas suinteresuotas puses, skelbti priimtus sprendimus LNSA puslapyje (www.lnsa.lt).

8. Tais atvejais, kai pagal galiojančius teisės aktus ar pagal dalyvaujančių byloje asmenų pagrįstus prašymus tam tikra informacija turi būti neskelbiama (konfidenciali informacija, asmeniniai duomenys, informacija apie nepilnamečius asmenis ir kt.) drausminis organas gali nuspręsti nuasmeninti ar neskelbti tam tikros informacijos.

36 straipsnis. Sprendimų įsiteisėjimas.

1. Drausminio organo – Komisijos sprendimas įsiteisėja, jeigu per 20 (dvidešimt) dienų nuo jo įteikimo proceso dalyviams (šalims) nebuvo pateiktas skundas Apeliacinei komisijai. Drausminio organo – Apeliacinės komisijos sprendimas įsiteisėja nuo jo priėmimo dienos.

2. Drausminio organo sprendimui įsiteisėjus, toks sprendimas proceso šaliai (-ims) tampa privalomu ir/ar sukelia atitinkamas teises pasekmes.

37 straipsnis. Apeliacinio skundo dėl LNSA Etikos ir drausmės komisijos sprendimų pateikimas.

1. Apeliacinis skundas gali būti paduodamas dėl neįsiteisėjusio Komisijos sprendimo. Kodekso reikalavimus atitinkantis apeliacinis skundas turi būti paduotas tiesiogiai LNSA Apeliacinei komisijai, įteikiant ar pateikiant apeliacinį skundą

LNSA administracijai, ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų nuo Komisijos sprendimo įteikimo proceso šaliai dienos.

2. Apeliacinis skundas apmokestinamas Kodekse nustatytu mokesčiu.

3. Apeliacinį skundą turi teisę paduoti Dalyvis, kurio atžvilgiu priimtas skundžiamas sprendimas ir/ar jo įgaliotas atstovas.

4. Dalyvis (apeliantas) apeliacinį skundą pateikia raštu. Pateiktame apeliaciniame skunde turi būti:

a) proceso šalių vardas, pavardė/pavadinimas, kodas (jeigu jis yra žinomas), gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas (jeigu jie yra žinomi);

b) proceso šalies atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas (nebent proceso šalis atstovo neturi);

c) skundžiamas sprendimas;

d) bylos aplinkybės, įrodymai, motyvai ir teisiniai argumentai, kuriais pagrindžiamas sprendimo ar jo dalies neteisėtumas ar nepagrįstumas (apeliacinio skundo pagrindas), motyvai;

e) apelianto prašymas (apeliacinio skundo dalykas);

f) mokesčio už apeliacinį skundą sumokėjimą patvirtinantis dokumentas;

g) priedai, pridedami prie apeliacinio skundo;

h) apeliacinio skundo surašymo diena ir apeliacinį skundą paduodančio Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.

5. Apeliacinio skundo priėmimo klausimą sprendžia ir atitikimą šiame Kodekse nustatytiems reikalavimams patikrina Apeliacinės komisijos pirmininkas. Tuo atveju, jeigu pateiktas apeliacinis skundas neatitinka šiame Kodekso straipsnyje nustatytų reikalavimų, nustatomas pagrįstas terminas trūkumams pašalinti ir apie tai raštu informuojamas apeliantas. Apeliantui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, apeliacinis skundas laikomas nepateiktu, o sumokėtas mokestis už apeliacinį skundą Dalyviui (apeliantui) negražinamas.

6. Apeliacinio skundo pateikimas sustabdo Komisijos priimto sprendimo vykdymą.

7. Apeliacinės komisijos sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas ir įsigalioja nuo jo priėmimo dienos.

38 straipsnis. Bylos nutraukimas.

1. Drausmės pažeidimo byla atitinkamo Drausminio organo sprendimu gali būti nutraukta šiais atvejais:

1) kai nustatoma, kad iki Drausmės pažeidimo bylos suėjo senaties terminai;

2) kai fizinis asmuo, dėl kurio paduotas skundas, miršta arba kai juridinis asmuo, dėl kurio paduotas skundas, pasibaigia;

3) kitais atvejais, kai tolesnis bylos nagrinėjimas netenka prasmės.

39 straipsnis. Bylos atnaujinimas.

1. Drausmės pažeidimo byla, užbaigta įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, gali būti atnaujinta, jeigu:

1) Apeliacinės komisijos nutartimi konstatuota, kad, įrodymai, kuriais buvo paremti minėti teisės aktai ir/arba Drausminio organo priimtas nutarimas ar nutartis, yra pripažinti neturinčiais teisinės galios;

2) nustatyta, kad, nagrinėdamas Drausmės pažeidimo bylą, Drausminio organo narys buvo šališkas ir dėl to buvo priimtas neteisėtas ir nepagrįstas sprendimas;

3) paaiškėjo kitų aplinkybių, kurios Drausminiam organui nebuvo ir negalėjo būti žinomos priimant sprendimą ir kurios galimai keičia priimto sprendimo esmę.

2. Drausmės pažeidimo byla gali būti atnaujinama Apeliacinės komisijos nutartimi proceso šalies prašymu arba Drausminio organo iniciatyva.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso įsigaliojimas.

1. Šis Kodeksas taikomas dėl tų įvykių ir/ar pažeidimų, kurie atsirado ir/ar buvo padaryti po šio Kodekso įsigaliojimo momento.

2. Kodeksas įsigalioja jį patvirtinus LNSA Konferencijoje.

41 straipsnis. Reikalavimai drausminėms taisyklėms.

LNSA valdymo organai, kiti organai privalo suderinti nuostatus ar kitus jų veiklą reglamentuojančius dokumentus su Kodekso nuostatomis, įskaitant ir naujų sprendimų, nutarimų, reglamentų ar kitų dokumentų priėmimą.
